

ZEROs sjekkliste for kommunale klimatiltak

Overordnede klimamål og klimaledelse

- Sett vitenskapelig basert klimamål for kommunen og egen drift i tråd med 1,5 gradersmålet
- Lag klimaregnskap og [-budsjett](#) og integrér disse i styringssystemene og økonomiarbeidet
- Kartlegg og kutt utslipp som skyldes aktivitet i kommunen, men som fysisk skjer utenfor kommunegrensene ([indirekte utslipp](#))
- Gjør som [Nordre Follo](#) og [Bergen](#), vedta [arealnøytralitet](#)

Innkjøp og investeringer

- Still spørsmålene: *Kan vi dekke dette behovet med det vi har? Kan vi kjøpe brukt?*
- Bruk markedsdialog og [innovative anskaffelser](#) til å kutte utslipp
- Sett klimakrav til kommunale reiser og kjøp bærekraftig biodrivstoff på nødvendige flyreiser
- Gjør som [Oslo](#) og andre kommuner, still krav om utslippsfri eller fornybar transport av varer og tjenester til kommunen, inkludert byggeprosjekter
- Sikre god massehåndtering med fokus på gjenbruk og lavt klimafotavtrykk ved bygg- og anleggsprosjekt
- Still krav om lavkarbonbetong, minimum klasse A, og biobasert asfalt med høy gjenbruksgrad og lavt CO₂-utslipp
- Still krav til [utslippsfrie eller fossilfrie bygg og anleggsplasser](#).
- Still klima- og miljøkrav i kommunale støtteordninger
- Plassér investeringer og pensjonsmidler i grønne selskaper og fond med krav om forvaltning i tråd med 1,5 gradersmålet

- Ha klimastrategi for kommunale selskap i tråd med klimabudsjettet og klimamålet

Planlegging og arealbruk

- Ta i bruk natur- og arealbaserte løsninger for å binde karbon og redusere klimarisiko, herunder restaurering av myr, bevaring av matjord og bærekraftig skogforvaltning
- Redusér naturtap og transportbehov gjennom samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- Sett av egnet areal til lade- og fylleinfrastruktur til tungtransport og til maritim bruk
- Ha aktiv dialog med nettselskap (lokalt, regionalt og nasjonalt) om egnet areal for grønn industri, flaskehals og lokalisering av ny kraftproduksjon

Transport

- Prioritér persontransport i følgende rekkefølge: 1. gange og sykkel, 2. utslippsfri kollektivtransport og 3. bildeling med elbiler
- Sørg for at alle kommunens maskiner og kjøretøy er utslippsfrie eller går på [fornybart drivstoff](#)
- Bygg ladere på offentlige p-plasser og bildelingsplasser, ha [støtteordninger](#) for utbygging av lading til varebil og tungtransport
- Krav om utslippsfrie havner, landstrøm og [miljødifferensierte havneavgifter](#)
- Fritak for vare- og lastebiler på el og biogass ved bompasseringer
- Still krav til lading for alle nybygg og lademulighet på arbeidsplasser og varehandel

Samarbeid med innbyggere og næringsliv

- Sørg for eierskap til klimatiltak hos innbyggere, lag og organisasjoner gjennom medvirkning og samarbeid
- Delta aktivt i kommunale klimanettverk og samarbeid med næringslivs- og interesseorganisasjoner
- Søk på tilgjengelige støtteordninger, gjerne sammen med næringslivet, og gjennomfør minst ett klimaspydspissprosjekt

Bygg

- Rehabiliter fremfor å rive, og planlegg for ombruk (se [Grønn Byggallianse](#))
- Tilrettelegg for flerbruks- og deleløsninger av eksisterende bygninger i kommunen
- Nye, kommunale bygg skal som hovedregel være plusshus, etterstrebe lavt klimafotavtrykk fra materialer og ha lademuligheter
- Gjør det enkelt for innbyggerne å montere solceller
- Bruk [Miljøavtalen](#) for alle kommunens leieforhold

Avfall og karbonfangst

- Tilrettelegg for økt ombruk, kildesortering, materialgjenvinning og bruk av fossilfrie materialer
- Tilrettelegg for produksjon av bærekraftig biodrivstoff og biogass fra lokale avfallsressurser
- Sett konkrete mål for utslippsreduksjon og karbonfangst fra avfallsforbrenningsanlegg
- Bidra med finansiering i form av garantier, kommunale avgifter og utredninger